

transparent, joganera, sempre remorejant, que delira en fer cabrioles i té afany d'avançar camí. I a l'entorn de tot, muntanyes alteroses, amigues de les neus, dels núvols i de les tempestes, tacades d'estanyols on s'hi emmiralla l'astre rei, ennegreïdes part avall per l'espessedat dels boscos d'avets i pins residència que són d'esquirols, senglars i altres animals de caça. Heus ací La Cerdanya tal com s'ofereix al rodamón o viatger que per primera vegada hi posa la petja. Una comarca amb encants i belleses a bastança i que a desgrat d'ésser mig partida sense cap solta per una ratlla fronterera, conserva la seva integritat i els seus aires de catalanitat en tots els aspectes.

Maranges és un poble de La Cerdanya, trist, rònec i silenciós. Junt amb Girult, poblet amb el qual formen un sol municipi, són els nuclis rurals més enlairats de La Cerdanya catalana. La seva situació, en la part solana de la comarca, és molt escaiguda. Està assentat a la vessant esquerra de la Valltoba i allà on els rampants que davallen de l'enfilat tossal de Campcardós o de Maranges perden la seva precipitació i inícien un suau declivi i s'aplanen cada vegada més fins a trobar el llit del riu.

Es un poble autènticament pirenenc. En té tot el caràcter i tota la fesomia. Els carrers, si carrers es poden anomenar els passants que hi ha entre les cases, són tortuosos, desnivellats i curulls de fang de mala olor, que l'aigua, molt abundant, que arreu brolla, cuida de mantenir-hi. Les cases, gairebé totes de planta baixa i mal arrengrerades, tenen les parets negreses i amb poques obertures. Algunes ostenten bonics porxos que els són molt escaiguts. D'entre elles sobressurt l'església parroquial amb el campanar i la corresponent caputxa. Conserva una bella portalada romànica que es suposa del segle XI o XII, ornamentada per esculturats capitells i mascarons que han perdut llur primitiva forma a còpia de servir de fregamans.

La vida a Maranges transcorre en mig d'un ambient de calma i tranquil·litat. No hi ha conflictes. Gairebé tothom és propietari. Es pot dir que no hi ha família que no posseeixi un casalot, mig enrunat o no, i quelques vaques i poltres que es nodreixen en les prades exuberants d'herba que envelluten de verdor el terreny comprès entre el poble i el riu Duran. Els dies feiners, en aquestes prades, hi veureu carretes carregades voluminosament d'herbei que uns bous, a parelles, transporten a pas lent, balancejant-se i a tall de gandul, a les corresponents pallisses. Es la feina de consuetud.

El paisatge d'aquests indrets és d'aquell que complau i encomana benestar. Al fons de la vall, a banda i banda del riu, les prades i les fileres d'arbres que les emmarquen tot ho tenyeixen de color verd. A mig aire de la se-